

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 1,564 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 520 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากสูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Yamane, 1973 : 727 - 728)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่างหรือขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมดหรือขนาดกลุ่มประชากร

e คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดขึ้น

แทนค่าดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,564}{1 + 1,564(0.05)^2} \\ &= 319 \end{aligned}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 319 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มโดยจำแนกตามคณะในการเข้าศึกษาของนักศึกษา

ขั้นที่ 3 ทำการสุ่มเลือกสาขาวิชาในการเข้าศึกษาของนักศึกษา โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธี

จับฉลาก 50 % ของสาขาวิชาในแต่ละคณะ

ขั้นที่ 4 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างดังข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

คณะ	สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
1. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ	33	9
	เทคโนโลยีการยาง	31	8
	คณิตศาสตร์ประยุกต์	42	11
	เคมี-ชีววิทยา	25	7
	เทคโนโลยีการประมง(ด้านผลิตภัณฑ์ประมง)	19	5
2. คณะศึกษาศาสตร์	จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	44	12
	เทคโนโลยีสารสนเทศและการประเมินผลการวิจัย	27	7
	การประถมศึกษา	36	9
	ศิลปศึกษา	31	8
	พลศึกษา	33	7
	ภาษาอังกฤษ	40	11
	ฟิสิกส์	38	10
3. มนุษยศาสตร์และสังคม	ภาษาอังกฤษ	38	10
	วรรณคดีไทย	43	11
	ภาษามาลายู	50	13
	ภาษาอาหรับ	28	7
	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	60	16

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

คณะ	สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
4. วิทยาลัยอิสลาม	พัฒนาสังคม	47	12
	การจัดการ	48	13
	มลาญศึกษา	32	8
	การจัดการสารสนเทศ	42	11
	ครุศาสตร์อิสลาม	66	17
	อิสลามศึกษา	31	8
	กฎหมายอิสลาม	36	10
5. วิทยาการสื่อสาร	นิเทศศาสตร์	61	16
6. คณะศิลปศาสตร์	นวัตกรรมออกแบบสื่อและการผลิตสื่อ	79	21
	ทัศนศิลป์	12	3
7. คณะรัฐศาสตร์	การปกครองท้องถิ่นจังหวัดชายแดนใต้	92	24
	นโยบายสาธารณะ	55	15
รวม		1,219	319

อย่างไรก็ตามเพื่อป้องกันปัญหาการได้รับแบบสอบถามกลับมาน้อย ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเพื่อป้องกันการตอบกลับแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จึงได้จัดเก็บแบบสอบถามกับตัวอย่างจำนวน 790 ชุด และได้คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ จำนวน 520 ชุด คิดเป็นร้อยละ 66 ของแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนมากกว่าเป้าหมายเดิมที่กำหนดไว้

เครื่องมือสำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับและแบบวัด จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ฉบับที่ 2 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

- ฉบับที่ 3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
- ฉบับที่ 4 แบบวัดนิสัยในการเรียน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
- ฉบับที่ 5 แบบวัดการปรับตัว ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านเศรษฐกิจของครอบครัวและภูมิหลังของนักศึกษา

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาจากตัวแปรที่ต้องการศึกษา ดำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจและภูมิหลังของนักศึกษา ได้แก่ รายได้ของครอบครัว รายจ่ายต่อเดือน คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษา ประเภทโรงเรียน อันดับที่ใช้ในการสอบเข้า วิธีสอบคัดเลือก เวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 กำหนดน้ำหนักคะแนนและวิธีการให้คะแนนดัชนีแต่ละตัวแปรด้านเศรษฐกิจของครอบครัว และตัวแปรภูมิหลังของนักศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของธีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2532 : 40-44) และงานวิจัยของนักวิจัยหลาย ๆ ท่าน แล้วสรุปตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัว และตัวแปรด้านภูมิหลัง ได้แก่ รายได้ของครอบครัว รายจ่ายต่อเดือน คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษา ประเภทโรงเรียน อันดับที่ใช้ในการสอบเข้า วิธีสอบคัดเลือก เวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม สำหรับวิธีการกำหนดน้ำหนักคะแนนมีวิธีการดังนี้

ก. การให้คะแนนรายได้ของครอบครัว

ผู้วิจัยแบ่งรายได้ออกเป็น 5 ช่วง ดังนี้

รายได้	คะแนน
ต่ำกว่า 5000 บาท	1
5,001-10,000 บาท	2
10,001-15,000 บาท	3
15,001-20,000 บาท	4
20,001 บาทขึ้นไป	5

ข. การให้คะแนนเกรดเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษา/เทียบเท่า ผู้วิจัยแบ่งช่วงคะแนน 5 ช่วง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า	คะแนน
ระดับเกรดต่ำกว่า 1.50	1
1.50 - 1.99	2
2.00 - 2.49	3
2.50 - 2.99	4
3.00 - 4.00	5

ค. การให้คะแนนประเภทโรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดรหัสการให้คะแนนเป็น 0 และ 1 เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูลเนื่องจากตัวแปรเป็นตัวแปรประเภทนามบัญญัติ

ประเภทโรงเรียน	คะแนน
รัฐบาล	1
เอกชน	0

ง. อันดับที่ใช้ในการสอบเข้าในโปรแกรมวิชาที่เข้าศึกษา ผู้วิจัยกำหนดน้ำหนักคะแนนอันดับที่ใช้ในการเลือกโปรแกรมวิชาในการเข้าศึกษา เป็น 4 อันดับดังนี้

อันดับที่ใช้ในการสอบเข้า	คะแนน
อันดับที่ 1	4
อันดับที่ 2	3
อันดับที่ 3	2
อันดับที่ 4	1

จ. เวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม ผู้วิจัยแบ่งช่วงคะแนน 4 ช่วงและให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

เวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม	คะแนน
1 ชั่วโมง	1
2 ชั่วโมง	2
3 ชั่วโมง	3
มากกว่า 3 ชั่วโมง	4

ข. การให้คะแนนเกรดเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรีหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผู้วิจัยแบ่งช่วงคะแนน 5 ช่วง ให้นำน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรี	คะแนน
ระดับเกรดต่ำกว่า 1.50	1
1.50 - 1.99	2
2.00 - 2.49	3
2.50 - 2.99	4
3.00 - 4.00	5

2. แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ขั้นที่ 2 กำหนดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยในการสร้างแบบวัดครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเดชา ลุนาวงศ์ (2546 : 133) ซึ่งใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาโท และแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของมิถุชมนันท์ วรรณมรินทร์ (2544 : 19) มาพัฒนาและปรับข้อคำถามใหม่ให้สอดคล้องกับการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 24 ข้อ

ขั้นที่ 3 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความชัดเจน ปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดหรือไม่

ขั้นที่ 5 นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IC) ของข้อความ ถ้าค่า IC ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 0.5 หมายความว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงหรือสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือกำหนดไว้ แต่ถ้าต่ำกว่า 0.5 ข้อความนั้นจะถูกตัดออกหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 117) โดยกำหนดคะแนนในการพิจารณาดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามนิยาม

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ ได้ จำนวน 21 ข้อ

ขั้นที่ 6 นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ใช้ในการวิจัยไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาวิเคราะห์

ความเชื่อมั่นของแบบวัด ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .881

ขั้นที่ 7 นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 8 จัดพิมพ์แบบวัดฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 9 ใช้แบบวัดในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

5 ระดับ เป็นแบบคำถามเชิงนิมิตและเชิงนิเสธ

เกณฑ์การ ให้คะแนนเนื่องจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีทั้งข้อความที่เป็นข้อคำถามเชิงนิมิต (Positive) และข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative) การให้คะแนนจึงขึ้นอยู่กับข้อความนั้น

ข้อคำถามเชิงนิมิต (Positive)

ถ้าตอบ	มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ถ้าตอบ	มาก	ให้	4	คะแนน
ถ้าตอบ	ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบ	น้อย	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบ	น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative) ให้คะแนนคำตอบตรงกันข้ามกับข้อคำถาม

เชิงนิมิต (Positive)

ข้อคำถามเชิงนิมิต มี 14 ข้อ คือ 1-10,12-14,16

ข้อคำถามเชิงนิเสธ มี 2 ข้อ คือ 11, 15

ตัวอย่าง แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	สภาพความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	เมื่อมีข้อสงสัยในชั่วโมงเรียนต้องรีบซักถามอาจารย์	✓				
00	งานทุกชิ้นที่อาจารย์สั่งต้องทำให้ดีที่สุด			✓		
000	ข้าพเจ้าพยายามทำงานทุกอย่างที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนเวลาที่กำหนด		✓			

จากตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อ 0 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ 00 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษปานกลาง

ข้อ 000 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาไม่มาก

2. แบบวัดเจตคติต่อการเรียน

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน

ขั้นที่ 2 กำหนดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียนโดยการสร้างแบบวัดครั้งนี้

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนของเขาวเรศ จันทะแสน (2545 : 118-119) และเกษมชัย และหิม (2542 : 181-182) มาพัฒนาและปรับข้อความใหม่ให้สอดคล้องกับการวัดเจตคติต่อการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อความทั้งหมด 23 ข้อ

ขั้นที่ 3 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความชัดเจน ปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดหรือไม่

ขั้นที่ 5 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IC) ของข้อความ ถ้าค่า IC ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 0.5 หมายความว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงหรือสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือกำหนดไว้ แต่ถ้าต่ำกว่า 0.5 ข้อความนั้นจะถูกตัดออกหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 117) โดยกำหนดคะแนนในการพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามนิยาม

คัดเลือกข้อความที่มีค่าความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ ได้ จำนวน 21 ข้อ

ขั้นที่ 6 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .830

ขั้นที่ 7 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 8 จัดพิมพ์แบบวัดฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 9 ใช้แบบวัดในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบวัดเจตคติต่อการเรียน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ข้อคำถามเป็นแบบคำถามเชิงนิมิตและเชิงนิเสธ

เกณฑ์การให้คะแนน เนื่องจากแบบวัดเจตคติต่อการเรียนมีทั้งข้อความที่เป็นข้อคำถามเชิงนิมิต (Positive) และข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative) การให้คะแนนจึงขึ้นอยู่กับข้อความนั้น

ข้อคำถามเชิงนิมิต (Positive)

ถ้าตอบ	มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ถ้าตอบ	มาก	ให้	4	คะแนน
ถ้าตอบ	ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบ	น้อย	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบ	น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative) ให้คะแนนคำตอบตรงกันข้ามกับข้อคำถามเชิงนิมิต (Positive)

ข้อคำถามเชิงนิมิต มี 15 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, 3, 6-14, 16, 19, 21

ข้อคำถามเชิงนิเสธ มี 6 ข้อ คือ ข้อ 4, 5, 15, 17, 18, 20

ตัวอย่าง แบบวัดเจตคติต่อการเรียน

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	สภาพความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะมาเรียน	✓				
00	ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขที่ได้เรียนหนังสือ		✓			
000	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการเรียนทุกรายวิชา	✓				

จากตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อการเรียน

ข้อ 0 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ 00 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามาก

ข้อ 000 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

3. แบบวัดการปรับตัว

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว

ขั้นที่ 2 กำหนดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวโดยการสร้างแบบวัดครั้งนี้

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการปรับตัวของ Baker and Siryk (1984) ที่พัฒนาและแปลโดยจุฬาลักษณ์ รุ่งวิริยะพงษ์ (2542 : 81-87) มาพัฒนาและปรับข้อความใหม่ให้สอดคล้องกับการวัดการปรับตัวของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อความทั้งหมด 24 ข้อ

ขั้นที่ 3 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความชัดเจน ปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่า

สอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดหรือไม่

ขั้นที่ 5 นำแบบวัดการปรับตัวที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IC) ของข้อความ ถ้าค่า IC ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 0.5 หมายความว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงหรือสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือกำหนดไว้ แต่ถ้าต่ำกว่า 0.5 ข้อความนั้นจะถูกตัดออกหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 117) โดยกำหนดคะแนนในการพิจารณาดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามนิยาม

คัดเลือกข้อความที่มีค่าความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ ได้ จำนวน 21 ข้อ

ขั้นที่ 6 นำแบบวัดการปรับตัวที่ใช้ในการวิจัยไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ .847

ขั้นที่ 7 นำแบบวัดการปรับตัวมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 8 จัดพิมพ์แบบวัดฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 9 ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบวัดการปรับตัว เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เป็นแบบคำถามเชิงนิมิตและเชิงนิเสธ

เกณฑ์การให้คะแนน เนื่องจากแบบวัดการปรับตัวมีทั้งข้อความที่เป็นข้อความเชิงนิมิต (Positive) และข้อความเชิงนิเสธ (Negative) การให้คะแนนจึงขึ้นอยู่กับข้อความนั้น

ข้อความเชิงนิมิต (Positive)

ถ้าตอบ	มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ถ้าตอบ	มาก	ให้	4	คะแนน
ถ้าตอบ	ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบ	น้อย	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบ	น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความเชิงนิเสธ (Negative) ให้คะแนนคำตอบตรงกันข้ามกับข้อความเชิงนิมิต (Positive)

ข้อความเชิงนิมิต มี 9 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 20

ข้อความเชิงนิเสธ มี 12 ข้อ คือ ข้อ 3, 4, 5, 6, 9, 10, 13, 16-19, 21

ตัวอย่าง แบบวัดการปรับตัว

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	สภาพความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ฉันติดตามเรื่องการเรียนได้ทันเวลาเสมอ	✓				
00	ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่าเมื่ออาจารย์ให้ออกไปทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน		✓			
000	ฉันมีเพื่อนมากมายเมื่อเข้ามาเรียนที่นี่		✓			

จากตัวอย่างแบบวัดการปรับตัว

ข้อ 0 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ 00 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามาก

ข้อ 000 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามาก

4. แบบวัดนิสัยในการเรียน

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียน

ขั้นที่ 2 กำหนดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียน โดยการสร้างแบบวัดครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบของอรพินทร์ ชูชมและอัจฉรา สุชารมณ์ (2531 : 151-157) เกตุสุดา มนिरะพงส์ (2537 : 120-124) และมณฑารัตน์ ชูพินิจ (2540 : 118-120) มาพัฒนาและปรับข้อคำถามใหม่ให้สอดคล้องกับการวัดนิสัยในการเรียน ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อถามทั้งหมด 19 ข้อ

ขั้นที่ 3 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความชัดเจน ปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดหรือไม่

ขั้นที่ 5 นำแบบวัดนิสัยในการเรียนที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IC) ของข้อความ ถ้าค่า IC ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 0.5 หมายความว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงหรือสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือกำหนดไว้ แต่ถ้าต่ำกว่า 0.5 ข้อความนั้นจะถูกตัดออกหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 117) โดยกำหนดคะแนนในการพิจารณาดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามนิยาม

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ ได้ จำนวน 16 ข้อ

ขั้นที่ 6 นำแบบวัดนิสัยในการเรียนไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ .820

ขั้นที่ 7 นำแบบวัดนิสัยในการเรียนมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 8 จัดพิมพ์แบบวัดฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 9 ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบวัดนิสัยในการเรียน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เป็นแบบคำถามเชิงนิมิตและเชิงนิเสธ

เกณฑ์การให้คะแนน เนื่องจากแบบวัดนิสัยในการเรียนมีทั้งข้อความที่เป็นข้อคำถามเชิงนิมิต (Positive) และข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative) การให้คะแนนจึงขึ้นอยู่กับข้อความนั้น

ข้อคำถามเชิงนิมิต (Positive)

ถ้าตอบ	มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ถ้าตอบ	มาก	ให้	4	คะแนน
ถ้าตอบ	ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบ	น้อย	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบ	น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative) ให้คะแนนคำตอบตรงกันข้ามกับข้อคำถาม

เชิงนิมิต (Positive)

ข้อคำถามเชิงนิมิต มี 12 ข้อ คือ 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 16

ข้อคำถามเชิงนิเสธ มี 4 ข้อ คือ 6, 10, 13, 14

ตัวอย่าง แบบวัดนิสัยในการเรียน

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษา
มากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	สภาพความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าประสบปัญหาการเรียนข้าพเจ้าจะปรึกษาอาจารย์ผู้สอน	✓				
00	ข้าพเจ้ามักต่อรองการส่งงานกับอาจารย์เสมอ				✓	
000	ข้าพเจ้าชอบเข้าเรียนสาย		✓			

จากตัวอย่างแบบวัดนิสัยในการเรียน

ข้อ 0 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ 00 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาน้อย

ข้อ 000 แสดงว่า ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอหนังสือจากภาควิชาประเมินผล และวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลในหอพักนักศึกษา โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 12 วัน คือตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2551 ถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2551

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดค่าสถิติพื้นฐาน ด้วยโปรแกรม Statistica 6.0
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หาค่าความสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรทั้งหมดในโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุ ด้วยโปรแกรม Statistica 6.0 ทำให้ได้เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์โมเดลลิสมัล
3. ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุตามโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้โปรแกรมโปรแกรมลิสมัล 8.30 (LISREL 8.30) ทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ โดยวิธีไลค์ลิฮูดสูงสุด (Maximum Likelihood Estimate : ML)
4. ค่าสถิติวัดความกลมกลืน (Goodness of Fit Measures) เป็นค่าสถิติที่ตรวจสอบความตรงในภาพรวมทั้งหมดของโมเดล ค่าสถิติในกลุ่มนี้มี 4 ประเภท (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 : 42-48) ได้แก่
  - 1) ค่าสถิติไคว-สแควร์ (Chi-square Statistics) เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานว่าฟังก์ชันความกลมกลืนมีค่าเป็นศูนย์หรือไม่ ถ้าค่าสถิติไคว-สแควร์มีค่าเข้าใกล้ศูนย์หรือเท่ากับจำนวนองศาอิสระ (Degree of Freedom) มาก แสดงว่าโมเดลมีสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์
  - 2) ดัชนีความกลมกลืน (Goodness of Fit Index :GFI) ดัชนี GFI จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 1 ดัชนี GFI มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์
  - 3) ดัชนีความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index : AGFI) เมื่อนำดัชนี GFI มาปรับแก้ โดยคำนึงถึงขนาดขององศาอิสระ ซึ่งรวมทั้งจำนวนตัวแปรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดัชนี AGFI นี้มีค่าเข้าใกล้ 1.00 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์
  - 4) ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษส่วน (Root Mean squared Residual : RMR)

ดัชนี RMR เป็นดัชนีที่ใช้เปรียบเทียบความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ ค่าดัชนี RMR ยิ่งเข้าใกล้ 0 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

5. เศษเหลือหรือค่าความคลาดเคลื่อน (Residual)

ในการตรวจสอบความตรงของโมเดลลิสเรล ควรวิเคราะห์เศษเหลือควบคู่ไปกับดัชนีตัวอื่น ๆ ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคลาดเคลื่อนหลายแบบ แต่ละแบบใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบความตรงของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้

1) เมตริกซ์ความคลาดเคลื่อนในการเปรียบเทียบความกลมกลืนของโมเดล (Fitted Residuals Matrix) เมตริกซ์ระหว่างผลต่างของเมตริกซ์ S และ $\Sigma\theta$ ซึ่งจะมีทั้งความคลาดเคลื่อนในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ค่าความคลาดเคลื่อนในรูปแบบมาตรฐานซึ่งค่านี้ไม่ควรเกิน 2.00 ถ้าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูล หากค่าเกิน 2.00 ต้องทำการปรับโมเดลใหม่

2) คิวพล็อต (Q-plot) เป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนกับค่าควอไทล์ปกติ (Normal Quartiles) ถ้าได้กราฟที่ความชันมากกว่าเส้นแท่งมุม ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

6. ค่ารากกำลังสองความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation : RMSEA) มีค่าเท่ากับ .05 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ถ้าค่าที่ได้สูงขึ้นถึง .08 แสดงว่าเกิดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าประชากร

7. ดัชนีคัดแปลงโมเดล (Model Modification Indices) เป็นค่าดัชนีที่ใช้ในการตัดสินใจปรับโมเดลให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้นักวิจัยต้องทำการปรับอย่างมีความหมายในเชิงทฤษฎีและแปลความหมายค่าพารามิเตอร์นั้น ๆ อย่างชัดเจน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

(Pearson Product-moment Correlation Coefficient) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2541 : 106-107)

$$r = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y
	N	แทน	จำนวน

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เส้นทาง โดยวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณและวิธีการวิเคราะห์สมการด้วยวิธีความเป็นไปได้สูงสุด (Maximum Likelihood : ML) มีฟังก์ชันดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 :41)

$$F = \log |\Sigma| + \text{tr}(S\Sigma^{-1}) - \log |S| + k$$

เมื่อ	F	แทน	ฟังก์ชัน
	S	แทน	เมตริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมระหว่างกลุ่มตัวอย่าง
	Σ	แทน	เมตริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมและความแปรปรวนร่วมที่ได้จากการประมาณค่า
	k	แทน	จำนวนตัวแปรที่สังเกตได้ทั้งหมด
	tr	แทน	ผลรวมสมาชิกในแนวทแยงของเมตริกซ์

2.3 การทดสอบความสอดคล้องหรือความตรงของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square Statistics) โดยใช้สูตรดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 :41)

$$\chi^2 = (n-1)F[s, \sum \theta] \quad ; \quad d = \frac{(k)(k-1)}{2} - t$$

เมื่อ	χ^2	แทน	ค่าสถิติไค-สแควร์
	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$F[s, \sum \theta]$	แทน	ค่าต่ำสุดของฟังก์ชันความกลมกลืนของรูปแบบจากพารามิเตอร์ θ
k	แทน	จำนวนตัวแปรที่สังเกตได้ทั้งหมดในรูปแบบ
d	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
t	แทน	จำนวนพารามิเตอร์อิสระ

2.4 การทดสอบความสอดคล้องหรือความตรงของรูปแบบความสัมพันธ์ตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index : GFI) มีสูตรดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 :41)

$$GFI = 1 - \frac{F[s, \sum \theta]}{F[s, \sum 0]}$$

เมื่อ	GFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์
	$F[s, \sum \theta]$	แทน	ค่าต่ำสุดของฟังก์ชันความกลมกลืนของรูปแบบจากพารามิเตอร์ θ
	$F[s, \sum 0]$	แทน	ค่า F ของรูปแบบที่ไม่มีพารามิเตอร์ในรูปแบบ

2.5 ตรวจสอบความสอดคล้องหรือความตรงของรูปแบบตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index : AGFI) มีสูตรดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 :41)

$$AGFI = 1 - \frac{(k)(k-1)}{2d}(1 - GF)$$

เมื่อ	AGFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้
	k	แทน	จำนวนตัวแปรที่สังเกตได้ทั้งหมด
	d	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)